

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та
освіти впродовж життя
23 вересня 2022 р.

протокол № 1

Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія України та українська культура»

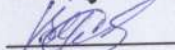
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 014 «Середня освіта»
спеціалізація: 014.021 «Англійська мова і література»
освітньо-професійна програма «Англійська мова і література»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра педагогічних технологій та мовної підготовки

Схвалено на засіданні
кафедри філософсько-
історичних студій та масових
комунікацій

22 вересня 2022 р.,

протокол № 2

Завідувач кафедри

 Вадим СЛЮСАР

Розробник: к.і.н., доц. Кондратюк Ю.С.

Житомир
2022 – 2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»	нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 014 «Середня освіта» Спеціалізація 014.021 «Англійська мова і література»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й Семестр	
Загальна кількість годин - 120		1	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 5 самостійної роботи – 2,5	Освітній ступінь «бакалавр»	48 год.	-
		Практичні	
		32 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		40 год.	-
	Вид контролю: залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 67 % аудиторних занять, 33 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – забезпечити освоєння української історії та культури на основі пізнання процесу розвитку українського суспільства в цілому, аналізуючи всю сукупність етнічно-національної, суспільно-політичної, соціально-економічної та культурно-релігійної трансформації українського суспільства на шляху його багатовікового поступу.

Завдання:

- формування у студентів високої історико-патріотичної свідомості;
- освоєння студентами історико-понятійного апарату предмету;
- формування історико-хронологічної пам'яті;
- ознайомити студентів з основними досягненнями вітчизняної та зарубіжної історіографії;
- формування у студентів творчого мислення, здатності самостійно інтерпретувати історичний та культурний процеси.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК-16. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних результатів навчання:

РН-19. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

РН-23. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 4

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ДАВНЯ, СЕРЕДНЬОВІЧНА ТА РАННЬОМОДЕРНА ІСТОРІЯ І КУЛЬТУРА УКРАЇНИ.

Змістовий модуль 1. Давня, середньовічна та ранньомодерна історія і культура України

Тема 1. Вступ. Феномен української історії та культури.

Особливості вітчизняної історії. Значення історії України в житті суспільства. Форми і методи роботи над курсом. Поняття «історія». Періодизація історії України. Структура, функції і концепції культури. Культура і цивілізація: спільне і відмінне.

Тема 2 . Доісторична доба української історії та культури.

Початок формування людської цивілізації на території України. Ранні форми культури на українських землях. Трипільська культура та її місце в історії України.

Первісні державні утворення на території України (кіммерійці, скіфи, сармати, грецькі міста-держави Північного Причорномор'я). Культура епохи раннього залізного віку.

Слов'янський світ в VI–IX ст. (процес розвитку східнослов'янських племен, їх розселення, побут, вірування). Етногенез слов'ян. Перші протодержавні утворення східних слов'ян. Неоязичництво.

Тема 3. Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.).

Проблема утворення Київської Русі в історіографії (норманська і хозарська теорії походження Київської Русі).

Виникнення і становлення Давньоруської держави (кінець IX – кінець X ст.). Піднесення і розквіт Київської Русі (кінець IX – середина XI ст.). Розвиток руських земель в умовах децентралізації Київської Русі. Монгольська навала і встановлення золотоординського іга.

Галицько-Волинська держава.

Етнічний розвиток Київської Русі.

Культура Київської Русі та Галицько-Волинської держави (виникнення слов'янської писемності: черти і резі; київські графіті та новгородські берестяні грамоти; кирилиця; література, освіта і наука, архітектура, музика, живопис).

Тема 4. Литовсько-польська доба української історії та культури (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).

Українські землі в колі геополітичних інтересів сусідніх держав (Литви, Польщі, Кримського ханства, Молдавії, Османської імперії, Московського царства).

Політичні, соціальні та етнокультурні процеси у Великому князівстві Литовському в XIV – першій половині XVI ст. Магдебурзьке право.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 5

Польська цивілізація і Русь (на прикладі Люблінської та Брестської уній). Боротьба українського народу за права православної церкви у XVII ст. Полемічна література. Петро Могила. Стаття Наталі Яковенко «Здобутки і втрати Люблінської унії».

Розвиток культурних зв'язків України з культурними осередками Центральної і Західної Європи (Ю. Дрогобич, П. Русин, С. Оріховський та ін.).

Культура України литовсько-польської доби (XIV – перша половина XVII ст.). Розвиток освіти та книгодрукування. «Пересопницьке Євангеліє». Братства та їх роль в розвитку української культури. Архітектура і образотворче мистецтво XIV – I пол. XVII ст.

Тема 5. Козацтво в історії і культурі України (кінець XV–XVIII ст.).

Основні причини, джерела, теорії, етапи формування і розвитку українського козацтва. Відродження козацьких традицій у незалежній Україні.

Запорозька Січ як центр консолідації національно-патріотичних сил, перехрестя багатьох культур і релігій. Устрій Січі. Традиції та звичаї запорожців. Створення реєстрового козацтва.

Запорозька Січ у міждержавних відносинах країн Європи та Азії (морські походи козаків у кінці XVI – першій половині XVII ст., участь у Хотинській, Тридцятилітній війнах, польсько-російській війні 1617–1618 рр. тощо). Петро Конашевич-Сагайдачний. Козацько-селянські повстання 90-х рр. XVI ст. та 20–30-х рр. XVII ст. «Ординація Війська Запорозького реєстрового». «Золотий спокій».

Українська національно-визвольна революція (1648–1676): проблеми назви, хронології, періодизація, основні етапи. Причини та привід до розгортання революції, рушійні сили. Загальна характеристика першого етапу революції (1648–1657). Богдан Хмельницький. Переяславська рада і Березневі статті.

Етап громадянської війни в Україні (1657–1659). Іван Виговський. Юрій Хмельницький. Гадяцький договір і битва під Конотопом.

Українська козацька держава у колі геополітичних інтересів Польщі, Росії, Кримського ханства, Туреччини). Період Руїни в історії України: дискусії щодо назви та хронологічних рамок поняття. Причини Руїни (загальна характеристика).

Гетьманщина. Державотворча діяльність гетьмана Івана Мазепи. Гетьманування Пилипа Орлика. Перша українська конституція 1710 р. Колоніальна політика Російської імперії щодо України у XVIII ст. (І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол, К. Розумовський).

Запорозька Січ у другій половині XVII–XVIII ст. Трагічна доля Запорозьких Січей після 1708 р.

Гайдамацький та опришківський рухи у XVIII ст. Максим Залізняк. Олекса Довбуш.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 6

Культура України другої половини XVII–XVIII ст. Освіта, наука, книгодрукування. Києво-Могилянська академія. Феофан Прокопович. Григорій Сковорода. Бароко і класицизм в українському мистецтві.

МОДУЛЬ 2. НОВА ТА НОВІТНЯ ІСТОРІЯ І КУЛЬТУРА УКРАЇНИ (XIX–ПОЧАТОК XXI СТ).

Змістовий модуль 2. Нова та новітня історія і культура України (XIX – початок XXI ст)

Темаб. *Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.).*

Геополітичні зміни у Східній Європі наприкінці XVIII ст. та їх наслідки для українського народу (три поділи Речі Посполитої, наслідки російсько-турецьких воєн 1768–1774 та 1787–1791 рр. тощо).

Економічна політика Росії щодо України (особливості соціально-економічного розвитку підросійської України у першій половині XIX ст.; скасування кріпацтва 1861 р. та ліберально-демократичні реформи 60–70-х рр. та їхні наслідки для України; монополізація та концентрація виробництва на початку XX ст. Столипінська аграрна реформа).

Стан українських земель у складі Австро-Угорщини. Особливості соціально-економічного розвитку у XIX – на початку XX ст. Риси громадсько-політичного життя (національне відродження – діяльність Товариства священиків, «Руської трійці»; вплив революції 1848–1849 рр. на життя краю; взаємодія течій москвофілів, народовців та радикалів; виникнення перших політичних партій).

Суспільно-політичне життя України: відродження національної свідомості:

Національне відродження в Україні у першій половині XIX ст. (місце України у планах Наполеона під час Вітчизняної війни 1812 р. та ставлення українців до завойовника; діяльність масонських та декабристських організацій; наслідки польських повстань 1830–1831 та 1863–1864 рр. на розгортання українського руху; діяльність Кирило-мефодіївців). Суспільні течії і рухи другої половини XIX ст. (народницький, соціал-демократичний, ліберальний та національний рухи). Наслідки дії Валуєвського циркуляру та Емського указу. Національний рух на початку XX ст. (виникнення перших політичних партій; здобутки національного руху під час першої російської революції 1905–1907 рр; сутність «столипінської реакції»).

Україна в роки Першої світової війни: світовий баланс сил та національні інтереси.

Культура України XIX – початку XX ст. Освіта і наука. Перші українські університети. Діяльність В. Каразіна, М. Кибальчича, І. Пулюя, М. Остроградського, В. Вернадського, В. Антоновича та ін. Література, театр

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРЬСКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 7

і музика. «Театр корифеїв». М. Лисенко. Живопис, архітектура, скульптура. Визначні пам'ятники архітектури та скульптури ХІХ – початку ХХ ст. Модернізм як провідний художній метод мистецтва ХХ ст. (імпресіонізм, експресіонізм, футуризм, кубізм, сюрреалізм, абстракціонізм, поп-арт, оп-арт та ін.).

Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917–1920 рр.).

Підвалини Української революції. Національно-політичні сили Національно-визвольної революції. Українська Центральна рада (4(17).03.1917 – 29.04.1918). Гетьманат П. Скоропадського. Директорія УНР (внутрішня і зовнішня політика). ЗУНР (внутрішня і зовнішня політика). Акт злуки 22 січня 1919 року. Боротьба об'єднаних сил УНР і ЗУНР за незалежність у 1919 році.

Трансформація революційних процесів у військове протистояння за владу (громадянська війна 1919–1920 рр.). Особливості політики радянської влади в Україні у 1919–1920 рр. Радянсько-польська війна і Україна. Варшавський і Ризький договори. Боротьба із армією генерала Врангеля.

Уроки української національної революції.

Національно-культурна політика Центральної Ради, П. Скоропадського, Директорії УНР та більшовиків у 1917–1921 рр.

Тема 8. Україна в міжвоєнний період (1921–1939).

Україна в системі міждержавних відносин на початку 20-х рр. ХХ ст.

Державна економічна політика у 20–30-х рр. та її наслідки. НЕП – причини та привід до переходу до нової політики; реалізація політики.

Україна і утворення СРСР (етапи процесу, плани організації нового утворення – „договірної федерації” Х. Раковського, „автономізації” Й. Сталіна, „федералізації” В. Леніна).

Політика «коренізації» в Україні. Національні райони в Україні. Націонал-комуністи (М. Скрипник, М. Волобуєв, О. Шумський, М. Хвильовий).

Тоталітаризм в Україні: його сутність та механізм реалізації. Політичні репресії в Україні 30-х рр. Великий терор.

Форсування індустріалізації та насильницька колективізація. Голодомор 1932–1933 рр.

Становище та національно-визвольний рух в Західній Україні, Закарпатті, Буковині.

Суперечливий характер розвитку культури в 1920–1930-ті рр. «Розстріляне відродження».

Тема 9. Україна в роки Другої світової війни та першому повоєнному десятиріччі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 8

Друга світова війна як апогей кризи західної цивілізації. Українське питання напередодні Другої світової війни. Пакт Ріббентропа – Молотова. Вхідження західноукраїнських земель до складу СРСР. Радянська Західної України.

Окупація України німецько-фашистськими військами. Рух Опору. Напад Німеччини на СРСР, невдачі Червоної армії в боях на території України в 1941 – 1942 рр. Місце України у планах фашистів. Встановлення фашистського окупаційного режиму. Голокост. Рух Опору на окупованій території: партизанський і підпільний рухи; націоналістична течія (мельниківці, бандерівці, «Поліська Січ» Тараса Бульби-Боровця). Визволення України. Внесок України в Перемогу над фашизмом. Житомирщина в роки ВВВ.

Особливості розвитку української культури періоду Другої світової війни.

Геополітичні наслідки Другої світової війни. УРСР в системі міжнародних відносин. Проблеми відбудови народного господарства: погляд із сьогодення. Голод 1946–1947 рр. Радянська Західної України. Доля Української греко-католицької церкви. Операція «Вісла». Культурно-ідеологічні процеси в Україні у першому повоєнному десятиріччі («лисенківщина», «жданівщина», боротьба із космополітизмом; справа лікарів тощо).

Тема 10. Україна у 50–80-ті рр. ХХ ст.

Україна в умовах десталінізації. Шістдесятники.

Україна у період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х рр.). Дисидентський рух.

«Перебудова» М. Горбачова й Україна: причини, суть, наслідки.

Тема 11. Розвиток незалежної України.

Розпад СРСР, проголошення незалежності України. Державотворчі процеси в Україні (1991–2015 рр.). Помаранчева революція. Революція Гідності. Економічні проблеми та шляхи їх вирішення. Міжнаціональні відносини в сучасній Україні. Проблеми розвитку національної культури. Громадсько-політичне життя. Україна і світове співтовариство: взаємовідносини і глобальні проблеми сучасності.

Особливості розвитку культури України в роки незалежності (1991–2022). Постмодернізм в сучасній українській літературі та мистецтві.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 9

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Давня, середньовічна та ранньомодерна історія і культура України												
Тема 1. Вступ. Феномен української історії та культури	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Доісторична доба української історії та культури	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.).	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Литовсько-польська доба української історії та культури (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).	12	4	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Козацтво в історії і культурі України (кінець XV–XVIII ст.)	12	4	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	54	20	14	-	-	20	-	-	-	-	-	-
Модуль 2												

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 10

Змістовий модуль 2. Нова та новітня історія і культура України (XIX – початок XXI ст.)												
Тема 6. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.).	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917–1920 рр.).	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Україна в міжвоєнний період (1921–1939)	12	4	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Україна в роки Другої світової війни та першому повоєнному десятиріччі	12	4	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Україна у 50–80-ті рр. XX ст.	12	6	4	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Розвиток незалежної України	10	6	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	66	28	18	-	-	20	-	-	-	-	-	-
УСЬОГО ГОДИН	120	48	32	-	-	40	-	-	-	-	-	-

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Вступ. Феномен української історії. Доісторична доба української історії. Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.)	4

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 11

2	Доісторична доба української історії та культури	4
3	Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.).	4
4	Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV – перша половина XVII ст.)	4
5	Козацтво в історії України (друга половина XVII – XVIII ст.)	4
	Модуль 2	
6	Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперії (кін. XVIII-поч. XX ст.)	4
7	Україна в умовах боротьби за становлення державності (1917-1920 рр.)	4
8	Україна в міжвоєнний період (1921–1939)	4
9	Україна в умовах становлення комуністичного тоталітаризму. Україна в роки Другої світової війни та першому повоєнному десятиріччі.	4
10	Україна у 60-80-ті рр. XX ст.	6
11	Розвиток незалежної України.	6
	Разом:	48

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1	
1	Вступ. Феномен української історії. Доісторична доба української історії. Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.)	2
2	Доісторична доба української історії та культури	2
3	Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.).	2
4	Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV – перша половина XVII ст.)	4
5	Козацтво в історії України (друга половина XVII – XVIII ст.)	4
	Модуль 2	
6	Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперії (кін. XVIII-поч. XX ст.)	2
7	Україна в умовах боротьби за становлення державності (1917-1920 рр.)	2
8	Україна в міжвоєнний період (1921–1939)	4
9	Україна в умовах становлення комуністичного тоталітаризму. Україна в роки Другої світової війни та першому повоєнному десятиріччі.	4
10	Україна у 60-80-ті рр. XX ст.	4
11	Розвиток незалежної України.	2
	Разом:	32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 12

1	Вступ. Феномен української історії та культури	4
2	Доісторична доба української історії та культури	4
3	Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.)	4
4	Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV – перша половина XVII ст.)	4
5	Козацтво в історії України (друга половина XVII – XVIII ст.)	4
	Модуль 2	
6	Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперії (кін. XVIII-поч. XX ст.)	4
7	Україна в умовах боротьби за становлення державності (1917-1921 рр.)	4
8	Україна в міжвоєнний період (1921–1939)	4
9	Україна в умовах становлення комуністичного тоталітаризму. Україна в роки Другої світової війни та першому повоєнному десятиріччі.	4
10	Україна у 60-80-ті рр. XX ст.	2
11	Розвиток незалежної України.	2
	Разом:	40

7. Індивідуальні завдання

1. Визначення історії України, її предмета, концепції і завдань курсу історії України.
2. Розвиток грецьких рабовласницьких міст-держав у Причорномор'ї.
3. Процес розвитку східнослов'янських племен, їх розселення, побут та вірування.
4. Місце і роль київських князів Олега, Ольги, Ігоря, Святослава в розвитку української держави.
5. Місце Галицько-волинської держави в українській історії за часів Романа Мстиславовича.
6. Причини і наслідки занепаду Київської держави.
7. Зовнішня та внутрішня політика Київської Русі.
8. Причини і особливості феодальної роздробленості Київської Русі.
9. Діяльність церкви, школи, братств України в литовсько-польську добу.
10. Суть і рішення Люблінської унії та її роль в приєднанні східних земель України до Польщі.
11. Становище західноукраїнських земель в часи панування Польщі та місце Люблінської унії в загарбанні українських земель нею.
12. Закономірність виникнення українського козацтва.
13. Основні події повстання Криштофа Косинського, історична обумовленість його поразки.
14. Основні етапи повстання Г.Лободи і С.Наливайка. Дайте оцінку його наслідкам.
15. Основні причини і наслідки прийняття Берестейської релігійної унії 1596 р.
16. Хід і наслідки козацьких походів під керівництвом Сагайдачного на татар і турок (XVII ст.).
17. Характеристика Хотинської війни 1621 р., її місце у боротьбі українського народу проти турецько-татарської агресії.
18. Гетьманування Івана Скоропадського.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 13

19. Причини, характер та перші наслідки визвольної війни українського народу середини XVII ст. в 1648 р.
20. Основні події Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.
21. Битва під Берестечком 1651 р., її трагічні наслідки для України.
22. Переяславські угоди 1654 р.,
23. Зовнішня політика Б.Хмельницького.
24. Боротьба за владу в Україні після смерті Б.Хмельницького.
25. Проаналізуйте боротьбу українського народу за права православної церкви (XVII ст.). Покажіть роль Київського митрополита Петра Могили в ній.
26. Діяльність Івана Мазепи як українського патріота.
27. Суть гайдамацького руху в Україні та його антифеодальний і національно-визвольний характер.
28. Соціально-економічний розвиток України на початку XX ст. Вплив економічної кризи 1900-1903 рр. на цей розвиток.
29. Причини, характер та воєнні дії початку Першої світової війни, плани Німеччини та Австро-Угорщини щодо України.
30. Суть суперечностей у стосунках Центральної Ради і Тимчасового уряду Росії.
31. Обставини та значення проголошення УНР.
32. Роль і значення ЗУНР у визвольній боротьбі українського народу за соборність України.
33. Суперечливий характер розвитку культури в Україні у 20-30-і роки XX ст. та негативний вплив на неї тоталітарної системи.
34. Українське питання напередодні Другої світової війни.
35. Хід оборони Києва, Одеси, Севастополя в початковий період Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр.
36. Вигнання німецько-фашистських окупантів з України.
37. Основні проблеми та суперечливий характер розвитку України в другій половині 40-х на початку 60-х рр. XX ст.
38. Стан промисловості і сільського господарства України на етапі перебудови (1985-1991).
39. Основні події та процеси, пов'язані з формуванням нових політичних партій у другій половині 80-х - на початку 90-х рр. XX ст., їх програми і практичну діяльність.
40. Найважливіші рішення, зв'язані з проголошенням і розбудовою Української незалежної держави в сучасних умовах.
41. Основні проблеми соціально-економічного і політичного розвитку України на сучасному етапі та шляхи їх розв'язання.

8. Методи навчання

Для вивчення дисципліни «Історія України та українська культура» використовуються методи навчання такі, як: способи спільної праці викладача та студента як денної, так і заочної форми навчання, за допомогою яких викладач надає студенту можливість отримати певні знання, інформацію, сприяє розвитку навичок та вмінь, здібностей, що необхідні майбутньому фахівцю.

Основними методами навчання є:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 14

– викладання матеріалу на лекційних заняттях за темами, що наведені у програмі навчальної дисципліни;

– пояснення як послідовне логічне викладання складних питань, правил, принципів, законів. Використовується як на лекційних, так і на семінарських заняттях;

– метод обговорення матеріалу, що вивчається. Обговорення здійснюється у формі семінарських занять та бесід у вільний від аудиторних занять час. Під час проведення семінарського заняття з найбільш актуальних проблем курсу з метою більш якісного засвоєння учбового матеріалу використовуються дискусія та проблемна ситуація;

– метод вправ, який включає в себе вирішення завдань, що наведені у методичних рекомендаціях до вивчення курсу з кожної теми, аналіз конкретних ситуацій з використанням фактичного матеріалу, який готується як викладачем, так і студентами самостійно. Виконання вправ може здійснюватися як індивідуально кожним студентом під контролем викладача або самостійно, так і у формі виконання завдань групою у час відведений на аудиторні семінарські заняття;

– самостійна робота студента, яка включає роботу з літературними джерелами з дисципліни; виконання практичних домашніх завдань та вправ; виконання індивідуальних завдань, а саме написання рефератів, есе, аналіз конкретної ситуації, складання конспектів-схем, підготовка доповідей з подальшим обговоренням за тематикою, що наведена у методичних рекомендаціях щодо вивчення курсу.

9. Методи контролю

При вивченні дисципліни з метою забезпечення високої якості знань студентів використовуються наступні методи контролю успішності:

– усний контроль та самоконтроль. Усний контроль здійснює викладач у формі опитування студентів під час проведення семінарських занять з питань, що наведені у методичних рекомендаціях щодо вивчення кожної теми з курсу;

– письмовий контроль і самоконтроль. Письмовий контроль реалізується у формі контрольних робіт за окремими темами, модульних контрольних робіт та підсумкової роботи по закінченню вивчення курсу;

– тестовий контроль, який дає можливість перевірити якість знань студентів за окремою темою курсу, якість знань по закінченню вивчення дисципліни, а також якість вхідних та залишкових знань, вмінь студента.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 15

10. Розподіл балів.

Поточний контроль											Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	100
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	10	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою	Залік	Бали
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FХ	Не зараховано	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література Основна література:

1. Абрамович С. Д. Світова та українська культура / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарьова. – Львів : Світ, 2017. 344 с.
2. Аркас М. Історія України-Русі / Микола Аркас. К. : Либідь, 2018. – 414 с.
3. Бойко О. Д. Історія України / Бойко О. Д. К. : Академія, 2017. 688 с.
4. Борисенко В. Й. Курс української історії. З найдавніших часів до ХХ століття / Борисенко В. Й. К. : Либідь, 2018. 616 с.
5. Грицак Я. Й. Нарис історії України: формування модерної української нації ХІХ–ХХ ст. : навч. посібник для учнів гуманіст. гімназій, ліцеїв, студентів іст. фак. вузів, вчителів / Ярослав Грицак. К. : Генеза, 2019. 360 с.
6. Грушевський М. С. Ілюстрована історія України / Грушевський М. С. К. : Золоті ворота, 2019. 526 с.
7. Дорошенко Д. Нарис історії України : в 2 т. / Дмитро Дорошенко. К. : Глобус, 2020. Т. 1: До половини ХVІІ століття. 238 с.; Т. ІІ: Від половини ХVІІ століття. 349 с.
8. Дорошенко Д. Історія України 1917–1923 рр. / Дмитро Дорошенко. К. : Темпора, 2020. – Т. 1: Доба Центральної Ради. 320 с.; Т. 2: Українська Гетьманська Держава 1918 року. 352 с.
9. Історія світової культури : навч. посібник / [кер. авт. колект. Л. Т. Левчук]. К. : Либідь, 2017.
10. Історія світової культури : навч. посібник /

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 16

[кер. авт. колект. Греченко В.А.]. К. : Літера ЛТД, 2018.

11. Історія української та зарубіжної культури : навч. посібник / [кер. авт. колект. Білик Б. І.]. К. : Вища школа Знання, 2019.

12. Історія України ХХ – початку ХХІ століття : навч. посіб. / П. П. Панченко, Н. П. Барановська, С. С. Падалка та ін. К. : Знання, 2018. 582 с.

13. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження. Антологія 1917–1933. Поезія, проза, драма, есей / Юрій Лавріненко. К. : Смолоскип, 2018. 992 с.

14. Подольська Є. А. Культурологія / Є. А. Подольська, В. Д. Лихвар, К. А. Іванова. К. : ЦНТІ, 2018. 392 с.

15. Попович М. Нарис історії культури України / Мирослав Попович. К. : АРТЕК, 2018. 728 с.

16. Українська і зарубіжна культура ХХ століття : навч. посібник / [кер. авт. колект. Меднікова Г. С.]. К. : Знання, 2017.

Допоміжна

1. Баран В. Д. Давні слов'яни / Баран В. Д. К. : Альтернативи, 2018. 336 с. («Україна крізь віки», т. 3).

2. Баран В. К. Україна в умовах системної кризи (1946–1980-ті рр.) / В. К. Баран, В. М. Даниленко. К. : Альтернативи, 2019. – 304 с.

3. Борщак І. Іван Мазепа: життя й пориви великого гетьмана / Ілько Борщак, Рене Мартель. К. : Радян. письменник, 2019. – 316 с.

4. Брайчевський М. Ю. Походження Русі / Брайчевський М. Ю. К. : Наук. думка, 2019. 224 с.

5. Бунятян К. П. На світанку історії / К. П. Бунятян, В. Ю. Мурзін, О. В. Симоненко. К. : Альтернативи, 2019. 336 с. («Україна крізь віки», т. 1).

6. Великий українець : матеріали з життя та діяльності М. С. Грушевського. К. : Веселка, 2017. 551 с.

7. Волковинський В. Нестор Махно: легенди і реальність / Валерій Волковинський. К. : Перліт продакшн ЛТД, 2018. 256 с.

8. Волковинський В. Революційний тероризм в Російській імперії і Україна / В. М. Волковинський, І. В. Ніконова. К., 2018. 415 с.

9. Голобуцький В. О. Запорозьке козацтво / Володимир Голобуцький. К. : Вища школа, 2019. 539 с.

10. Гуржій О. Гетьманська Україна / О. І. Гуржій, Т. В. Чухліб. К. : Альтернативи, 2019. 304 с. («Україна крізь віки», т. 8).

11. Донцов Д. Рік 1918, Київ / Дмитро Донцов. К. : Темпора, 2020. 208 с.

12. Журавльов Д. В. Мазепа / Журавльов Д. В. Харків : Фоліо, 2017. 382 с.

13. Залізняк Л. Л. Первісна історія України : навч. посібник / Залізняк Л. Л. К. : Вища школа, 2018. 263 с.

14. Історичні постаті України. Одеса : Маяк, 2019. 384 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/014.021.1/Б/ОК10- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 17

15. Коваль М. В. Україна у Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939–1945 рр.) / Коваль М. В. К. : Альтернативи, 2019. – 336 с. («Україна крізь віки», т. 12).

16. Корновенко С. В. Українська революція : навч. посіб. / С. В. Корновенко, А. Г. Морозов, О. П. Реєнт. Вінниця : Фоліант, 2020. 434 с.

17. Крижицький С. Д. Античні держави Північного Причорномор'я / С. Д. Крижицький, В. М. Зубар, А. С. Русяєва. К. : Альтернативи, 2018. 352 с. («Україна крізь віки», т. 2).

18. Кульчицький С. В. Володимир Винниченко / Станіслав Кульчицький, Валерій Солдатенко. К. : Альтернативи, 2019. – 376 с.

19. Кульчицький С. В. Україна між двома війнами / Кульчицький С. В. К. : Альтернативи, 2019. – 336 с. («Україна крізь віки», т. 11).

21. Мазепа І. П. Україна в огні й бурі революції 1917–1921 / Мазепа І. П. Дніпропетровськ : Січ, 2020. 336 с.

22. Плохій С. Наливайкова віра. Козацтво і релігія в ранньомодерній Україні / Сергій Плохій. К. : Критика, 2020. 496 с.

23. Реєнт О. П. Усі гетьмани України / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. Харків : Фоліо, 2017. 416 с.

26. Русина О. Україна під татарами та Литвою / Русина О. В. К. : Альтернативи, 2019. 320 с. («Україна крізь віки», т. 6).

27. Русначенко А. Народ збурений. Національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940–50-х роках / Анатолій Русначенко. К. : Пульсари, 2020. 520 с.

34. Шевченко І. Україна між Сходом і Заходом. Нариси з історії культури до початку XVIII століття / Ігор Шевченко. Львів : Ін-т історії церкви Львівської богословської академії, 2020. 250 с.

35. Яковенко Н. Вступ до історії / Наталя Яковенко. К. : Критика, 2017. 376 с.

36. Яковенко Н. Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII ст. Волинь і Центральна Україна / Наталя Яковенко. К. : Критика, 2018. – 472 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайти: Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua

2. Бібліотека історичного факультету Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна: <http://www-history.univer.kharkov.ua/book.php?sec=1&lang=u>

3. Інститут історії України НАН України: <http://www.history.org.ua/>.

4. Днеслово: інтернет-збірник наукових праць: http://dneslovo.at.ua/load/istorija_ukrajini/24.

5. Українська історична книга: <http://historybooks.com.ua/>.

6. Ізборник (збірники документів з історії України): <http://litopys.org.ua/>.